

L-EWWEL HADD TAR-RANDAN (2019) INTI TAF MIN INT?

Contributed by Frans Galea
Saturday, 09 March 2019

Din
hija il- Liturgija l-ewwel Hadd tar-Randan (2019) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Ir-Randan isej'ilna
g'all-konverljoni. Din il-kelma
“konverljoni” nisimg'uha 'afna imma hi aktar profonda milli wie'ed ja'seb. Mhix kwistjoni li naqg'u xi vizzju
biss jew
injidu xi g'emejjel tajba u nitolbu xi ftit iktar. Konverljoni serja tibda l-ewwel nett biex dak
li jkun jibda jag'raf lilu nnifsu; jinduna min hu fid-Dawl tal-Ispirtu
s-Santu. A'na lkoll ninsabu ngannati
dwarna n'fusna. Billi drajna f’ambjent
'afna legalista u moralista, fejn is-salvazzjoni tiddependi minn dak li nag'mel
jien, jekk inkunx tajjeb jien, jekk ng'addix mill-e|ami jien, allura nib|g'u
in'arsu lejn il-verità li skont l-A'bar it-Tajba hi li l-ebda bniedem ma hu
!ust quddiem Alla. Ebda bniedem ma
jist'oqqlu jid'ol fis-Saltna. A'na lkoll
ninsabu fl-istess dg'ajsa tal-'alliel “it-tajjeb” (li ma kien tajjeb xejn!), li
sab is-salvazzjoni, 'atafha, iggranfa mag'ha g'ax 'ares lejn l-imsallab ta’
ma!enbu u, bi Grazzja divina, emmen li l-&ajja ta’ Dejjem tieg'u tiddependi
mill-merti ta’ dak l-imsejken inno enti.
Kienet il-Fidi fil-Persuna ta’ esù Kristu li salvat lil dak il-midneb
fl-a"ar nifsijiet ta’ &ajtu.

Imma a'na ttrenjati na'sbu
li kollox jiddependi minna. G'alhekk
nit'awdu meta nxommu l-medjokrità spiritwali tag'na. Il-fatt hu li jien kaxxa mag'luqa g'alija
nnifsi; qiesni bir fond u mudlam li niddejjaq in'ares !o fih; anzi nib|a’
ninfed id-dlam tieg'u. Il-verità tnigge|
lil kul'add, imma jekk il-Mulej irid li jiena u inti nsiru nafu lilna n'fusna,
il-mard !ewwieni tag'na, in-natura mwaqqa’ li writna minn Adam, dan mhux biex
naqg'u qalbna.

Mur obsor! Alla hu M'abba u l- enna kollha tibki jekk xi
 'add minna jintilef. Imma Hu jrid
 ifejjaqna u a'na lkoll qiesna boloh li nafu li hemm mard spiritwali mo'bi fina
 imma meta nersqu lejn it-tabib tag'na li hu Kristu, nuruh biss subg'ajna
 |-lg'ir ta’ saqajna li lqatnih ma’ lebla, meta l-verità hi li lkoll g'andna
 “cancer” spirtiwali. Kif se jfejjaqna
 l-Mulej jekk na'bulu dnuhna? Fejn hi
 l-indiema u x-xewqa tal-fejqan jekk “nistabru” bl-ilbalji ta’ 'addie'or u
 ni!!udikaw lil 'addie'or g'ax meta jidher dnuh 'addie'or jin'eba tag'na? Imma hu jaf a'na min a'na; jaf l-ingann
 tag'na fuqna nfusna u b’'afna mog'drija jipprejentalna waqtiet li jg'inuna,
 b'al dan ir-Randan.

Alla 'eles lil Ijrael
 mill-jasar tal-E!ittu billi wettaq 'afna g'e!ubijiet. Imma Hu kien jaf li jekk dan il-poplu ra
 'afna sinjali kbar u kien ja'seb li jemmen f’Alla, ma kien jemmen xejn. Kellu ti lieqa ta’ relijjo|ità naturali li
 kien ja'sibha Fidi. X’jag'mel Alla? Jo'or!u fid-dejert. Imma!ina mijiet ta’ eluf ta’ rliel, nisa u
 tfal, biex ma nsemmux il-bhejjem li kellhom, iterrqu fid-dejert, mhux g'al
 !img'a, lanqas g'al xahar jew sena, imma g'al erbg'in sena. Dan fih innifsu di!a hu fenomenu
 storiku. &add ma jista’ jg'ix dak
 il-|mien f’art xag'rija b'alma hu d-dejert tas-Sinaj fejn la hemm ikel u lanqas
 ilma, u fejn l-animali u qtajjiet ta’ 'allelin minn dejjem kienu jkun u g'assa
 biex jaqbju fuq xi 'add li jillarga wara l-o'rajn.

G'alfejn dan kollu, meta Alla,
 kif 'are! lil dan il-poplu minn ta't idejn l-aqwa potenza ta’ dak il-|mien,
 seta’ jda"lu malajr fl-Art li kien weg'du?
 Alla 'are! lil Ijrael fid-dejert biex hemm jinduna hu min hu. L-esperjenza twila tad-dejert g'almet lil
 Ijrael li hu mhux veru li kien jemmen f’Alla.
 Il-Fidi li 'aseb li kellu kienet kollha fantasija. Mhux kwistjoni li temmen xi veritajiet, xi
 dommi, jew tirra!una u tg'id li bil-fors jelisti Alla g'ax allura minn fejn lie
 dan il-'olqien kollu ta’ madwarna. Din
 hi ti lieqa ta’ Fidi. Lanqas it-tag'lim
 wa'du mhu biljejjed. Ijrael g'araf li
 quddiem it-tbatija ma kellux fidu ja f’Alla.
 Malli ma sabux ilma 'asbu li Alla kien raqad, insihom, forsi ma
 jelistix, wara kollox. Malli missier
 kien jisma’ lil uliedu jibku bil-g'atx u bil-g'eija tal-vja!!, kien i'ares ’il
 fuq u jimtela’ b’dubji jekk f’dak il-ba" tal-ispazju jelistix Xi &add. G'ax forsi, g'andu mnejn li l-'ru!
 tag'hom
 mill-E!ittu kien kollu xorti tajba; forsi l-ba'ar inferaq b’kumbinazzjoni, b’xi
 fenomenu naturali.

Insomma, it-tbatija
 tad-dejert kienet salib g'al Ijrael li !ag'litu jidneb kontra l-Fidi li 'aseb
 li kellu. Meta Mosè g'eb g'al erbg'in
 jum fuq il-muntanja, 'asbuh miet u ppanikjaw.
 Jekk dan il-bniedem !ust inqered ukoll, allura fejn hu Alla? X’sens g'andu kollox? G'alfejn ninsabu f’dan id-
 dejert wa'xi? X’qed nag'mlu hawn? U jekk Alla ma jelistix, min se ja'seb fina? Tafu x’g'amlu? Ivvintaw Alla!
 G'amlu g'olol tad-deheb u riedu jmorru lura

lejn il-jasar tal-E!ittu! Din li
jivvinta l-allat hi xi 'ala naturali g'al kull wie'ed minna. Hi risposta profonda u psikolo!ika 'afna
tal-bniedem li j'ossu kejkem quddiem l-enormità ta’ dak li jista’ jil!rilu.

I!rael tg'ellem jemmen
wara erbg'in sena li fihom induna li saqajh qatt ma ntef'ulu bil-mixi, 'wejl'u
ma tkeddex fuq dahru, u 'add minnhom ma miet bil-g'atx jew bil-'u'.

Anke mag'na Alla jag'mel
l-istess pro ess. Lil kull we'ed minna
Hu jo'or!u fid-dejert e!istenzjali tieg'u biex hemm ilaqqag'na mal-verità
tal-faqar ta’ Fidi li g'andna, mad-dnub tas-suspett li kull wie'ed g'andu dwar
l-Im'abba ta’ Alla, mal-irvell tad-dejert.
Id-dejert jista’ jkun !wie! li tfarrak, tfal li jiddi!appuntawk, paga li
ma tla"aqx mal-'ajja, marda li qed tifnik, xog'ol li mhux g'al qalbek, xi 'add
li qed jag'millek 'ajtek infern, il-karattru stess tieg'ek li j!ommok
lura... Kul'add g'andu d-dejert tieg'u
fejn i'ossu mhedded, fejn i'oss il-b!onn ta’ Alla imma jiskopri s-skiet ta’
Alla u jisma’ biss it-tixwix tax-xellej li jg'idlu: “l'obbok Alla! Ara kemm i'obbok! Fejn hu issa?
Jaqaw raqad? Jew dak li smajt
fuqU hu kollu stejjer tal-qassisin? Isa,
solvi l-problemi li g'andek jekk g'andek il-'ilal”

Id-dejert jikxef
il-verità. I!rael dineb bi tliet dnubiet
partikulari, g'ax hemm tliet !ibdiet, passjonijet tal-bniedem. Anke Kristu kien ittentat bihom. U anke a'na.

I!rael bata l-'u'. Kristu bata l-'u' meta 'are! fid-dejert hu
wkoll, anzi kien l-Ispirtu s-Santu 'adu fid-dejert biex jitqabad mall-!ibdiet
imdallma ta’ kull bniedem. It-tentazzjoni
tal-'ob! hi kbira. It-theddid
tal-insigurtà tal-'ajja, g'ax il-'ob! ifisser li jkollok biex tg'ix. Jekk ma tikolx, tmut. Il-bniedem jib!a’ mit-tbatija u jrid
jassigura ru'u. Kif? Bil-flus! Il-flus, g'al 'afna, huma sigurtà
tremenda. Id-dinja timxi bl-ener!ija
tal-flus. Kollox isir g'all-qlig'. Il-'nilrijiet kollha tal-bniedem, il-gwerer
kollha, id-droga, il-prostituzzjoni, l-in!ustizzji... dawn kollha jse"u g'ax
fid-dinja hawn din l-insigurtà, it-theddid tal-prekarjetà li tili mmansata (ming'alina)
bil-flus: “U jekk nili fil-b!onn, min se jie'u 'siebi?”

G'alhekk lil uliedna
ng'abbuhom bi pressjoni u tensjoni biex jirnexxu, “biex ma ji!u b!onn 'add”.
Min se jifhem lil Kristu meta Hu jwie!eb lit-tentatur “Hemm miktub li
l-bniedem mhux bil-'ob! biss ig'ix” (Lq. 4, 4).
Din hi verità mo'bija minn g'ajnejn 'afna. Kull bniedem suppost jiskopri li tassew mhux
il-flus kollox, imma min jemmnu dan tassew?

Madwarna naraw sinjuruni li mhux vera li skoprew it-triq tal-fer'. Kull ling'a tisma' fl-a'barijiet li xi persuna mag'rufa qatlet ru'ha b'idejha, u a'na ng'idu, Imma x'kien jonqsu? Kellu kollox! Kellu l-miljuni!

It-tieni tentazzjoni hi t-tentazzjoni tal-Istorja. Ijrael lie ttentat li ma jemminx li l-Istorja li Alla kien qed jipprezentalu fid-dejert kienet Storja ta' M'abba. Ma rax sens fl-Istorja. Din hi t-traledja ta' kull wie'ed minna. Din hi l-kriji tal-Fidi. Li kieku kull wie'ed minna jinag'talu - ans li jsir Alla g'al 'ames minuti, kollha kemm a'na nibdlu l-Istorja, nikkore! u l-Pjan li Alla fassal g'alina! Fil-fond ilkoll na'sbu li Alla jbalja!

Lil Kristu x-xitan jg'idlu: 'Issa int min se jemmnek li int il-Messija? Bi a ta' iben mastrudaxxa minn ra'al minsi, bla skola, minn familja baxxa. Kun af li Storja kerha hemm tistenniek! Imma jekk Missierek jag'mel xi miraklu enormi, din l-Istorja tkun tista' tbiddilha. Missierek i'obbok, le? U Hu jista' kollox! Per e'empju, aqbej minn fuq il-bejt tat-Tempju fl-aqwa tas-Sibt meta jkun fgat bin-nies, u g'id lil Missierek i'jomm il-Kelma li hemm f'Salm 91 li ma jirilek xejn, u tara kif kul'add jibda jg'ajjat li l-Messija wasal. Hallelujah! U l-Istorja tieg'ek issir su ess kontinwu. Su ess! Su ess! Su ess!

Din tentazzjoni fina 'afna. Afna nies jtilfu l-Fidi propju min'abba t-tixwix ta' satana dwar l-Istorja li jkunu g'addejnin minnha. Ix-xitan jibda jirra! una mag'na: g'alfejn g'andek tbat; g'alfejn din l-Istorja? Jekk Alla j'obbok g'ax ma jirran! alekx kollox? Jekk tassew i'obbok... Jew ma jeljisti xejn? U hekk il-bniedem jispi a vittma. Darba Kristu lis-Samaritana jg'idilha li waslet is-sieg'a li fiha jidhru dawk li jaduraw lill-Missier fl-Ispirtu u l-Verita'. (ara w. 4, 23). X'inh i din il-qima? Hija l-Fidi li tag'mel li l-bniedem ifa"ar lil Alla u jafda fih anke meta l-affarijiet materjali sejr in mill-'ajin g'all-ag'ar! Din hi l-Fidi vera li tinfired mir-reli! jolità li tiddependi minn kif tkun sejra l-Istorja. esù jirrispondi li wie'ed m'g'andux i'arrab lil Alla imma j'alliH ja'dem Hu l-Istorja. Il-Misteru tal-G'id: l-ewwel id-dlam imbag'ad id-Dawl; l-ewwel it-tbatija imbag'ad il-Glorja.

Hi 'a!a tal-g'a!eb kif ix-xitan jistedinna li nag'tuh qima b'ala alla! Ix-xitan minflok Alla! Dan jidher fit-tielet tentazzjoni. Ara ta'seb li din hi xi 'a!a ta' barra minn hawn. Wie'ed fikosofu qal li l-bniedem hu dik il-'lejqa li l-'in kollu tivvinta l-idoli. Il-bniedem g'andu

spinta naturali enormi lejn ir-reliġjożità u sikwit din, flok tipprojetta lejn
 Alla l-veru, tg'inu jivvinta tant affarijiet li minnhom jitlob il-ajja. Dawn jistg'u ikunu 'wejje! tajba
 b'all-familja, is-sa'a, ix-xog'ol, il-'biberija, il-fama tajba, xi
 passatemp... anke opri tajba! Meta
 wie'ed dawn l-affarijiet flok jag'ti glorja lil Alla bihom, jibda jinbena hu
 bihom u jsir supserv min'abba fihom, u jpo!!ihom qabel Alla, dawn isiru allat
 foloz. Imbag'ad hemm id-dnub, il-vizzji,
 ix-xe"u u l-kilba g'al-flus, il-lina, l-g'atx g'all-poter akkost ta'’
 kollox... Satana sa'ansitra jittanta lil
 esù bl-idolatrija!!! Hu ttanta lil
 Ijrael fid-dejert u fl-g'o!ol li 'olqu huma kien hemm satana.

Interessanti kif esù
 dejjem jag'laq 'alq ix-xitan billi jikkwotalu l-Iskrittura. Il-Bibbja hija arma li tkexkex lill-g'adu u
 t'arrbu. Ma nistg'ux nibqg'u Insara
 tal-Knisja biss. Dan ir-Randan g'andna
 nersqu lejn il-Kelma ta'’Alla iktar u nirriflettu fuqha, almenu fuq il-Van!eli.

Il-Liturġija tal-Qari
 tal-Ewwel &add tar-Randan.

L-Ewwel Qari: Dewteronomju
 26, 4-10.

Mosè kellem lill-poplu u qal: “Il-qassis
 imbag'ad jilqa' minn idejk il-qoffa, u jqeg'edha quddiem l-artal tal-Mulej,
 Alla tieg'ek. Inti
 mbag'ad tg'id hekk quddiem il-Mulej, Alla tieg'ek:

'Missieri
 kien minn Aram, ji!erra minn post g'al ie'or; mbag'ad nijel l-E!ittu u g'ammarr
 hemm. {g'ir kien l-g'add ta' niesu, i!da hemmhekk sar poplu kbir, qawwi u
 kotran. L-E!izzjani
 'aqruna, g'akksuna, g'abbewna b'xog'ol iebes; imma
 a'na g'ajjatna lill-Mulej, Alla ta' missirijietna, u l-Mulej sama' l-g'ajta
 tag'na, ra t-tg'akkis u t-tbatija u d-dwejjaq tag'na, u 'ari!na l-Mulej mill-E!ittu, b'id qawwija, bi drieg'
 merfug', b'biġa' kbir, b'sinjali u b'g'e!ubijiet, u da"alna f'dan il-post, tana din l-art, art tnixxi
 'alib u g'asel.

U
 issa, ara, jiena libt l-ewwel frott ta' l-art li tajtni int, Mulej.' U int

tqieg'du quddiem il-Mulej, Alla tieg'ek, u tadura lill-Mulej, Alla tieg'ek.

Salm Responsorjali:
Salm 91

Ritornell: Kun mieg'i, Mulej, fid-dwejjaq.

Int li tg'ix g'all-kenn ta' I-G'oli,

li tg'ammarr g'ad-dell ta' dak li jista' kollox,

g'id lill-Mulej:

"Kenn tieg'i u qawwa tieg'i int,

Alla tieg'i, jien fik nittama."

Ebda deni ma ji!rilek,

ebda 'sara ma tersaq lejn darek.

G'ax l-an!li tieg'u hu jibg'atlek,

u j'arsuk fi triqatek kollha.

Fuq idejhom jerfg'uk,

li ma ta'batx ma' xi lebla rillek.

Fuq l-iljun u l-lifg'a int timxi,

fer' ta' ljun u serp int tirtes.

La t'abbebb mieg'i, jien ne'ilstu;

la g'araf ismi, jiena n'arsu.

Hu jsejja'li, u jiena nwielbu;

mieg'u nkun fid-dwejjaq tieg'u,

ne'ilstu u nerfag'lu !ie'u.

It-Tieni Qari: Rumani 10,
8-13.

&uti: Xi tg'id l-Iskrittura?

"Il-kelma
qieg'da 'dejk,

f'fommok u
f'qalbek";

ji!ifieri, il-kelma
tal-fidi li a'na nxandru. G'ax jekk inti tistqarr b'fommok,
" esù hu l-Mulej", u temmen b'qalbek li Alla qajjmu mill-imwiet, inti
ssalva. Wie'ed jemmen
f'qalbu biex ikollu l-!ustizzja u jistqarr b'xufftejh biex ikollu
s-salvazzjoni.

L-Iskrittura tg'id,
"Kull min jemmen fih ma jintilifx." Ma hemmx g'alla bejn Lhudi u Grieg; hu s-Sid ta'
kul'add u g'ani ma' dawk kollha li jsejj'ulu. G'ax kull min isejja' isem il-Mulej isalva.

Evan!elju: Luqa 4, 1-13.

F’dak il-|mien :

esù, mimli bl-Ispirtu s-Santu, ra!a' lura mill- ordan u l-Ispirtu 'adu
fid-dejert. Hemm g'al erbg'in jum esù kien im!arrab mix-Xitan.
Matul dawk il-jiem ma kiel xejn; u mbag'ad, meta g'addeu dawk il-jiem, 'adu
l-lu'.

U x-Xitan qallu:

"Jekk inti Bin Alla, g'id lil din il-lebla ssir
'ob|." Wie!bu esù: "Hemm miktub li 'l-bniedem mhux
bil-'ob| biss jg'ix." Mbag'ad ix-Xitan 'adu fl-g'oli u wrieh
is-saltniet tad-dinja kollha f'daqqa. Qallu x-Xitan: "Nag'tik
is-setg'a fuq dawn kollha, bil-glorja tag'hom ukoll g'ax hija ng'atat lili, u
jienna nag'tiha lil min irrid. Jekk tinxte'et quddiemi tag'tini qima,
kollha tieg'ek tkun." esù wie!bu u qallu: "Hemm miktub,

‘Lill-Mulej Alla tieg'ek tag'ti qima,

u lilu biss taqdi.’ ”

Mbag'ad ix-Xitan 'adu

erusalem, qieg'du fuq il-qu ata tat-tempju, u qallu: "Jekk inti
Bin Alla, inxte'et minn hawn g'al isfel. G'ax hemm miktub li

‘Lill-an!li tieg'u jordnalhom

biex jie'du 'siebek sewwa,’

u
li fuq idejhom jerfg'uk,

'alli ma ta'batx ri!lek ma’ xi lebla.’ ”

Wie!eb esù u qallu:
"Jing'ad, '!!!arrabx lill-Mulej Alla tieg'ek.'

Mbag'ad ix-Xitan meta temm
dan it-ti!rib kollu, telaq minn 'dejh sa ma jasal il-waqt.